

516
02.10.2018**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA**

Aşağıdaki sorularımın, Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Berat ALBAYRAK tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 02.10.2018

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

Mevcut ekonomik krizin etkileri yurttaşlara zam olarak yansımaktadır. Artan döviz kurlarındaki dalgalanma pek çok sektörde fiyat artışına neden olurken hafta başı açıklanan elektrik ve doğalgaz zammı oldukça olumsuz bir etki yaratmıştır. Bilhassa elektriğe son üç ay içerisinde gelen zamlar dikkat çekicidir. Ağustos ayında yüzde 9, Eylül ayında yüzde 9 ve bu ay da yüzde 9 oranındaki zamların rekor seviyeye ulaştığı ifade edilmektedir. Son gelen zamlarla elektrik fiyat tarifelerinde konutlarda yüzde 9; ticarethane ve sanayi tesislerinde yüzde 18,5 oranında fiyat artışı gerçekleşti. Bununla birlikte elektrik faturalarından TRT'ye ayrılan payın ise %20 dolaylarında artmış olduğu bilgisi de kamuoyuna yansımıştır. Diğer yandan elektrik fiyatlarının enflasyon sepetinde yüzde 2.39 ağırlığı bulunmaktadır. Çeşitli kaynakların verdiği bilgiye göre, konut kullanımı için hafta başında elektriğe yapılan yüzde 9 zammın enflasyona 0.22 puan doğrudan artırıcı etkisi olacağı ifade edilmektedir. Elektrik fiyatlarındaki artışın 0.22 puanlık etkinin yanı sıra dolaylı etkileri de kaçınılmazdır. Yine BOTAŞ tarafından yapılan açıklamaya göre 1 Ekim'den itibaren geçerli olmak üzere doğalgaz fiyatı konutlar için %9, sanayide ise %18,5 oranında artmıştır.

Bir diğer dikkat çeken husus da elektrik tarifesinde dağıtım bedeli kaleminde indirim yapılırken, dağıtım şirketlerinin buradaki gelir kaybını telafi etmek üzere TETAŞ üzerinden Nisan 2018 tarifesiyile örtülü bir sübvansiyonun yürürlüğe konulmuş olduğuna ilişkindir. Yani dağıtım şirketlerinin kayıp ve kaçak enerji tüketimleri için kamu şirketi Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt A.Ş.'den (TETAŞ) aldıkları elektriğin birim bedeli 1 Nisan 2018 tarihinden geçerli olmak üzere indirilmiştir. TETAŞ'ın dağıtım şirketlerine "teknik ve teknik olmayan kayıp enerji satışları ile görevli tedarik şirketlerine yapılan satışlarda" uygulayacağı fiyat yüzde 21 indirilerek, 18.008 kuruştan 14.1 kuruşa

4207

düşürülmüştür. Kayıp ve kaçak enerji satışında yapılan indirim nedeniyle TETAŞ'ın uğrayacağı zarar ise genel aydınlatma kapsamında dağıtım şirketlerine sağlanan ve nihai olarak faturası yine kamu tarafından ödenen enerji bedeline yapılan zamlarla kapatılmak istenmiştir. Yaşam standartları iyiden iyiye düşen, zam ve vergi yükü ile büyük bir ekonomik buhranın içerisinde hayatını idame ettirmek zorunda kalan emekçiler her ay yeni bir zam tarifi ile karşı karşıya kalırken dağıtım firmalarına yapılan indirimler izaha muhtaçtır. Kuşkusuz cumhurbaşkanlığı sarayı için yapılan harcamalar, Okluk Koyu'nda yapımı devam eden yazlık yerleşke ve en son olarak cumhurbaşkanının kullanımı için açılan özel uçağa harcanan bedeller nazara alındığında ekonomik yükün yurttaşlara yansıyor oluşu da son derece çarpıcıdır.

- 1- Elektrik fiyatlarında son 3 ay içerisinde yapılan zamların sebebi nedir? Yapılan zamların mevcut ekonomik krizin etkilerini azaltması mı amaçlanmıştır?
- 2- Elektrik fiyatları için başkaca zam yapılması gündemde midir? Yeni zam yapılmaması için önlem alınması gündemde midir?
- 3- Elektriğe yapılan zamların dolaylı etkileri araştırılmış mıdır? Yapılan elektrik zamlarının diğer sektörlerdeki fiyatlara yansımaları hangi oranlarda seyretnmiştir? Elektrik zammından en çok etkilenen sektör hangisidir?
- 4- Elektriğe ardı ardına zamlar gelirken Nisan 2018'de yürürlüğe giren düzenleme ile dağıtım şirketlerine indirim uygulanması ile ne amaçlanmıştır? Elektrikte dışa bağımlılığın ve dolayısıyla artan fiyatların oluşturduğu zarardan dağıtım firmaları korunurken vatandaşlara yüklenilmesinin anlamı nedir?
- 5- Elektrik faturalarındaki artışın TRT payına etkisi hesaplanmış mıdır? Son zamlardan sonra TRT payı ne kadar olmuştur? Halkın haber alma hakkına uygun yayın yapmayan, sadece hükümetin propaganda aracı haline gelmiş olan TRT'nin tüm yurttaşlardan alınan elektrik payı ile yayıncılığa devam etmesi etik midir? TRT'nin eşit tarafsız yayın politikasına geçiş sağlanmayacaksa eğer faturalardaki TRT payının kaldırılması gündeminizde olacak mıdır?
- 6- Doğalgaz fiyatlarında gerçekleşen zammın sebebi nedir? Yapılan zam ile mevcut ekonomik krizin etkilerini azaltması mı amaçlanmıştır?
- 7- Doğalgaz fiyatları için başkaca zam yapılması gündemde midir? Yeni zam yapılmaması için önlem alınması gündemde midir?
- 8- Doğalgaz fiyatlarında yapılan zammın dolaylı etkileri araştırılmış mıdır? Zamdan en çok etkilenecek olan sektörler hangileridir?
- 9- Elektrik ve doğalgaza yapılan son zamların ardından başka sektörlerde zam yapılması gündeminizde midir?

4207

- 10- Artan döviz kurları, üst üste gelen zamlar nazara alındığında mevcut ekonomik krizin faturasını yurttaşlar mı ödeyecektir? Yoksa yurttaşların daha fazla zarar görmeyeceği bir formül bulunmuş mudur?
- 11- Son dönemde daha fazla dikkat çeken cumhurbaşkanlığı sarayı, özel uçak alımı gibi harcama kalemlerinin düzenlenmesi ve bu harcamalardan taviz verilmesi gündemde olacak mıdır? Yoksa "İtibardan tasarruf edilmez" söyleminin faturasını da yurttaşlar mı ödeyecektir?
- 12- Mevcut durumda cumhurbaşkanlığı sarayının doğalgaz ve elektrik bedeli aylık ve yıllık olarak ne kadardır?
- 13- Zamlardan sonra cumhurbaşkanlığı sarayının ısınma ve aydınlatma bedelinin ne kadar olacağı öngörülmektedir?